Beleids- en begrotingstoelichting

BINNENLANDS BESTUUR,
STEDENBELEID EN AUDIT LOKALE BESTUREN

Begrotingsopmaak 2027

Hilde Crevits
Vlaams Minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL 2
I. Klemtonen van de minister 3
II. Totalen BBT 5
III. Beleidsveldoverkoepelend beleid 6
IV. BELEIDSVELD I: BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENbElEID 6
1. ISE-OVERKOEPELEND BELEID 6
2. ISE: BINNENLAND 6
2.1. Vlaamse Gemeenschap 6
2.2. DAB en rechtspersonen 11
3. ISE: STEDENBELEID 11
3.1. Vlaamse Gemeenschap 11
3.2. DAB en rechtspersonen 13
4. ISE: AUDIT VAN DE LOKALE BESTUREN 14
V. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD 15
1. Apparaatskredieten 15
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld 15
VI. LIJST MET AFKORTINGEN 16

I. KLEMTONEN VAN DE MINISTER

Lokale besturen staan het dichtst bij de burger en vormen een essentiële schakel in een sterke, toegankelijke en kwaliteitsvolle overheid. Zij zijn het best geplaatst om lokale noden te detecteren en daarop gericht in te spelen. Daarom blijft Vlaanderen, ook in een context van budgettaire uitdagingen, investeren in algemene financiering van de lokale besturen. Zo geven we lokale besturen de ruimte om zelf keuzes te maken en verantwoordelijkheid op te nemen. In de begroting voor 2027 wordt hiervoor meer dan 4,748 miljard euro uitgetrokken, met het Vlaams Gemeentefonds als belangrijkste financieringsstroom.

Tegelijk geven we verder uitvoering aan de ambities uit de beleidsnota Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen. We willen sterke lokale besturen, met een slagkrachtige democratie, voldoende bestuurskracht en een constructieve samenwerking met Vlaanderen. Binnen de beschikbare middelen zetten we dan ook verder in op eenvoudigere en meer coherente regelgeving, onder meer voor verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen.

Lokale besturen worden bovendien steeds vaker geconfronteerd met complexe maatschappelijke uitdagingen en veiligheidsproblematieken. Zij staan daarbij vaak in de frontlinie. Vlaanderen ondersteunt hen om deze uitdagingen gecoördineerd en geïntegreerd aan te pakken. Zo helpt de 'helpdesk veiligheid' burgemeesters bij bestuurlijke handhaving.

Een sterke lokale overheid is ook een overheid die bereikbaar en toegankelijk is. Daarom verwachten we van elk lokaal bestuur dat het inzet op laagdrempelige, fysieke en klantvriendelijke dienstverlening. Ik start dan ook het traject voor een inspirerend lokaal en provinciaal dienstverleningskader, gebaseerd op het Vlaams Dienstverleningscharter. Tegelijk moet dienstverlening, waar mogelijk, ook eenvoudig digitaal kunnen verlopen. Via 'Gemeentehuis van de toekomst' ondersteunen we lokale besturen om die digitale dienstverlening verder te ontwikkelen, zonder daarbij de toegankelijkheid voor burgers uit het oog te verliezen. Ik geef daarbij onder meer prioriteit aan de versterking van de digitale veiligheid bij lokale besturen.

Een ander belangrijk speerpunt is het nieuw decreet betreffende een waardig uitvaartbeleid. De nieuwe regelgeving moet de waardigheid van de overledene beter waarborgen, de rechten van nabestaanden versterken, meer transparantie brengen en ongeoorloofde commerciële praktijken aanpakken.

Ook voor de erkende erediensten werken we aan een toekomstgericht kader. We zetten de modernisering van het Eredienstendecreet voort waaronder de regelgeving rond de reserves van de besturen van de eredienst zodat ze kunnen aangesproken worden voor de instandhouding van de eredienstgebouwen. *Onder meer wordt onderzocht op welke wijze de reserves van de besturen van de eredienst kunnen worden geactiveerd met het oog op het realiseren van hogere jaarlijkse rendementen. Daarbij wordt rekening gehouden met het onderscheid tussen eredienstgebouwen die eigendom zijn van de gemeenten en eredienstgebouwen die eigendom zijn van de besturen van de eredienst*. Eveneens wordt bijzondere aandacht besteed aan de toekomst van eredienstgebouwen, inclusief mogelijkheden voor her- en nevenbestemming.

Goed bestuur veronderstelt ook vertrouwen en integriteit. Daarom versterken we de deontologie en de integriteit binnen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. We werken ook verder de vernieuwde klokkenluidersregeling uit. Een onafhankelijke

auditdienst vormt daarbij een essentiële bouwsteen. Daarnaast werken we verder aan een transparant en ondersteunend kader voor bestuurlijk toezicht.

Maar uiteindelijk zijn het mensen die het lokaal bestuur maken. Lokale mandatarissen en personeelsleden zetten zich elke dag in om de lokale werking en dienstverlening in goede banen te leiden. In 2027 nemen we, met respect voor de sociale dialoog, verdere initiatieven voor een toekomstgericht personeelskader. Ook de werking van de gemeenteraad en het statuut van de lokale mandataris willen we versterken.

In dit document lichten we de vier belangrijkste streefdoelen voor 2027 toe. Ze geven richting aan de prioriteiten voor het komende jaar. In een context waarin keuzes en prioriteiten meer dan ooit belangrijk zijn, bieden deze doelstellingen een houvast voor een efficiënte inzet van de beschikbare middelen.
Voor een volledig overzicht van de wijze waarop de verschillende doelstellingen uit de beleidsnota in 2027 worden gerealiseerd, kunt u terecht op het BBT-webplatform. Daar wordt per strategische doelstelling nader toegelicht welke beleidsinitiatieven gepland zijn. We blijven maximaal inzetten op een stabiele algemene financiering van de lokale besturen. Tegelijk streven we naar een efficiëntere inzet van subsidiestromen en ondersteuningsinstrumenten, in lijn met de generieke besparingsmaatregelen van de Vlaamse Regering.

II. TOTALEN BBT

TOTAAL - BINNENLANDS BESTUUR, STEDENBELEID EN AUDIT LOKALE BESTUREN, excl. apparaatsuitgaven en programma B
(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2026	41.386	0	0	4.867.254	4.870.022
Bijstelling BO 2027	-353	80	0	-35.492	-25.153
BO 2027	**41.033**	**80**	**0**	**4.831.762**	**4.844.869**

III. BELEIDSVELDOVERKOEPELEND BELEID

Niet van toepassing.

IV. BELEIDSVELD I: BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID

PROGRAMMA SM - BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2026	41.386	0	0	4.867.254	4.870.022
Bijstelling BO 2027	-353	80	0	-35.492	-25.153
BO 2027	**41.033**	**80**	**0**	**4.831.762**	**4.844.869**

1. ISE-OVERKOEPELEND BELEID

Niet van toepassing.

2. ISE: BINNENLAND

2.1. Vlaamse Gemeenschap

BINNENLANDS BESTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2026	evolutie	BO 2027	BA 2026	evolutie	BO 2027
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	1.475	-372	1.103	0	80	80
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	39.900	0	39.900	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties	0	0	0	0	0	0

(OP); geen ESR-impact)						
Totaal	**41.375**	**-372**	**41.003**	**0**	**80**	**80**

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2026	evolutie	BO 2027	BA 2026	evolutie	BO 2027
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	4.789.948	-29.191	4.760.757	4.790.920	-28.056	4.762.864
Toelagen (interne stromen (IS))	39.900	0	39.900	39.900	0	39.900
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	**4.829.848**	**-29.191**	**4.800.657**	**4.830.820**	**-28.056**	**4.802.764**
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting

Lokale besturen werken dagelijks aan een betere dienstverlening voor de burger. Ze worden geconfronteerd met steeds grotere uitdagingen, zoals bevolkingsgroei en diversiteit, vergrijzing of digitalisering waarvoor extra investeringen nodig zijn. Sterke lokale besturen met een voldoende en duurzame financiering zijn daarom essentieel. Daarom zet ik in op een sterke basisfinanciering voor de lokale besturen. Verder ondersteun ik hun digitale dienstverlening, versterk ik de lokale veiligheidsaanpak en creëer ik een toekomstgericht kader voor de eredienstgebouwen.

1. Een duurzame algemene financiering

Lokale besturen hebben nood aan basisfinanciering om hun dienstverlening en investeringen vorm te geven. Vlaanderen blijft daarom voorzien in een structurele basisfinanciering van de lokale besturen. In de Vlaamse begroting voor 2027 wordt 4,748 miljard euro ingeschreven voor de algemene financiering, met het Vlaams

Gemeentefonds als belangrijkste financieringsstroom. Tegelijk staat ook Vlaanderen voor belangrijke budgettaire uitdagingen en is het van belang om deze begroting op koers te houden. Tegen die achtergrond wordt de indexering van de hoofddotatie en de aanvullende dotatie voor de centrumsteden in het Gemeentefonds, evenals de dotatie op basis van open ruimte, in 2027 beperkt tot 1%. Door de groei van het gemeentefonds te temperen, wordt vermeden dat andere middelen wegbespaard moeten worden en wordt er een meer evenredige verdeling van de impact over alle lokale besturen heen gerealiseerd.
Naast deze financiering blijf ik bijzondere aandacht hebben voor de uitdagingen van landelijke gebieden. Zoals aangekondigd in het regeerakkoord wil ik hun sociale cohesie en bestuurskracht versterken. Daarom blijven ook in 2027 de dotatie open ruimte en het Plattelandsfonds belangrijke instrumenten om deze lokale uitdagingen te ondersteunen. De aangroei wordt voortgezet, zij het eveneens aan een lager ritme.

Algemene financiering SJ0-1SMC2GC-WT		**Raming 2027 (in Keur)**
1°	Gemeentefonds: hoofddotatie	3.436.217
2°	Gemeentefonds: aanvullende dotatie centrumsteden	201.500
3°	Gemeentefonds: aanvullende dotatie sectorale subsidies	131.010
4°	Gemeentefonds: aanvullende dotatie compensatie overdracht provinciale instellingen	24.610
5°	Regularisatiepremies vroegere contingentgesco's	332.598
6°	Dotatie gebaseerd op de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen	379.910
7°	Dotatie gebaseerd op open ruimte	168.084
8°	Compensatieregeling niet-VIA-personeel VIA 6	49.200
9°	Financiële ondersteuning voor de versterking van kleine gemeenten met faciliteiten	1.000
10°	Algemene financiering van de lokale besturen ter ondersteuning van een lokaal sociale-economiebeleid	17.300
11°	Plattelandsfonds	7.473
Totaal		**4.748.902**

Relevante begrotingsartikelen:

- *SJ0-1SMC2GC-WT*
  OD 2.1: We financieren lokale besturen op een duurzame wijze

2. Inzet op lokaal veiligheidsbeleid

Lokale besturen worden geconfronteerd met steeds complexere veiligheidsvraagstukken. Om bestuurlijke en openbare-orde-instrumenten effectief toe te passen, zijn een goede kennis van het beschikbare instrumentarium en een juiste inschatting van de juridische mogelijkheden noodzakelijk. Ik bouw daartoe een juridisch-administratieve helpdesk uit die lokale besturen hierin ondersteunt. Om een efficiënte en kwaliteitsvolle dienstverlening te garanderen, wordt deze helpdesk ingebed in een breder ecosysteem van partners uit het veiligheidslandschap. Daarnaast ontwikkel ik een instrumentenkoffer die lokale besturen ondersteunt bij het overzicht van het bestuurlijk instrumentarium. In eerste instantie ligt de focus op de bevoegdheden van de burgemeesters inzake openbare ordehandhaving. De instrumentenkoffer bundelt relevante informatie, modelsjablonen en situeert deze binnen concrete veiligheidsfenomenen.

Verder versterk ik de lokale veiligheidsaanpak door in te zetten op kennisontwikkeling en uitwisseling van goede praktijken via een lerend netwerk. In samenwerking met de lokale besturen wil ik in een doordachte aanpak voorzien voor de aandachtswijken waar de lokale samenlevingsuitdagingen groter zijn. Daarom heb ik advies gevraagd aan VVSG over de invulling hiervan, inclusief welke objectieve modaliteiten en parameters voor die wijken de VVSG van belang acht. Op basis van dit advies, zal mijn administratie een voorstel van uitwerking naar de Vlaamse Regering brengen.

Daarnaast zet ik verder in op het versterken van de burgerlijke weerbaarheid. Daarom ondersteun ik de verdere uitbouw van de gemeentelijke vrijwilligerskorpsen via een subsidie aan Rode Kruis Vlaanderen. Hiermee draag ik bij aan de opleiding, begeleiding en inzetbaarheid van crisisvrijwilligers en ondersteun ik lokale besturen bij de uitbouw van een duurzaam vrijwilligersbeleid in functie van crisissituaties. Hierdoor versterken we onze individuele en collectieve weerbaarbaarheid.

Om al deze informatie te ontsluiten, lanceer ik een landingspagina 'veiligheid en weerbaarheid' op de website van ABB. Deze landingspagina bundelt actuele informatie over bestuurlijke handhaving, de lokale ketenaanpak m.b.t. overlast, de preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie en weerbaarheid. De inhoud van de landingspagina wordt regelmatig geactualiseerd zodat lokale besturen kunnen beschikken over de meest relevante en recente informatie.

Relevante begrotingsartikelen:

- *SJ0-1SMC2GA-WT*
  OD 2.2: We ondersteunen lokale besturen door de verkokering stevig aan te pakken en de principes en filosofie van de planlasten te herwaarderen

3. Toegankelijke digitale dienstverlening, als gelijkwaardig alternatief voor fysieke dienstverlening

Het aanbieden van persoonlijke en fysieke dienstverlening zijn voor mij zeer belangrijk, daarom start ik met verschillende stakeholders, zoals VVSG en VVP, een traject voor een lokaal en provinciaal dienstverleningskader. Geïnspireerd door het Vlaams dienstverleningscharter zullen we lokale en provinciale besturen vrijwillig laten engageren voor een verankering van kwaliteitsvolle, toegankelijke en toekomstgerichte dienstverlening waarbij fysieke dienstverlening een cruciale plaats krijgt. Hierbij bouwen we voort op bestaande goede praktijken en hebben we aandacht voor de lokale autonomie.

Tegelijk bevinden de Vlaamse lokale besturen zich ook in een stroomversnelling van digitale transformatie, gedreven door de nood aan efficiënte, inclusieve en veilige dienstverlening. Binnen deze context vormt het programma Gemeentehuis van de Toekomst een strategisch kader voor het versneld digitaliseren van de lokale overheidsdienstverlening. Dit programma ondersteunt besturen bij het bepalen van digitale prioriteiten, het uitbouwen van een gezamenlijk portfolio en het opschalen van succesvolle oplossingen. De aanpak is gericht op interbestuurlijke samenwerking, zodat digitale oplossingen schaalbaar en herbruikbaar zijn, met bijzondere aandacht voor inclusie en het behoud van fysieke dienstverlening. Binnen het programma Gemeentehuis van de Toekomst gebruikt ABB het VLOCA Canvas als praktisch instrument om digitale noden, keuzes en oplossingsrichtingen samen met lokale besturen en hun partners scherp te stellen.

Binnen de werking van Gemeentehuis van de Toekomst zijn twee trajecten gedefinieerd:

- Digitale Veiligheid (NIS2): Lokale besturen worden ondersteund door het Vlaams Centrum Digitale Veiligheid en er wordt gezorgd voor voldoende afstemming met hun specifieke ondersteuningsnoden. De implementatie van de NIS2-richtlijn vereist een structurele aanpak van informatieveiligheid, crisisweerbaarheid en cybersecurity, waarbij kennisdeling en capaciteitsopbouw centraal staan.
- BBC (Beleids- en Beheerscyclus): Het werkspoor rond BBC focust op het verhogen van de toegankelijkheid en transparantie van beleidsinformatie en lokale financiën. Door het gebruik van digitale tools en databanken worden gemeenteraadsleden en andere stakeholders beter ondersteund in hun beleidsopvolging en besluitvorming.

Daarnaast blijf ik in 2027 ook zelf bouwen aan digitale oplossingen die focussen op efficiëntiewinsten en kennisdeling ten voordele van de lokale besturen. Ik zet hierbij maximaal in op het hergebruik en de versterking van wat vandaag reeds bestaat met een blijvende focus op interoperabiliteit.

Mijn administratie versterkt in 2027 ten slotte het digitaal portfolio dat via verschillende producten inzet op het verzamelen en hergebruiken van procesinformatie (Open Proceshuis), besluitinformatie (LBLOD, Lokaal Beslist, Gelinkt Notuleren), productinformatie (Lokale Product- en Dienstencatalogus) en Organisatiegegevens (Organisatieportaal, Mandatenbeheer, Leidinggevendenbeheer).

Relevante begrotingsartikelen:

- SJ0-1SMC2GD-WT
  OD 2.3: We maken werk van een versnelde digitalisering van de overheidsdienstverlening

4. Ondersteuning van lokale besturen bij her- en nevenbestemmingen van parochiekerken

Vlaanderen ondersteunt de lokale besturen bij het onderhoud van de niet-beschermde gebouwen van de eredienst en in het bijzonder ook bij de valorisatie van dat patrimonium door het ontwikkelen van her- en nevenbestemmingen die deze gebouwen een duurzame toekomst kunnen verlenen. Na de versoepeling van de regelgeving door een aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering in 2025 en van het bijbehorende ministerieel besluit in 2026 zet ik ook in 2027 verder in op een vlotte afhandeling van de ingediende dossiers.

Daarnaast blijf ik lokale besturen actief ondersteunen bij de concrete realisatie van her- en nevenbestemmingsprojecten. Het Platform Toekomst Parochiekerken is sinds eind 2022 actief binnen de VVSG en wordt aangestuurd door verschillende betrokken partners. Het Platform begeleidt gemeenten bij hun kerkenbeleidsplannen en concrete projecten en stelt hiervoor praktische instrumenten, expertise en begeleiding ter beschikking. De subsidiëring van het Platform loopt tot eind 2027. In 2027 wordt de werking van het Platform Toekomst Parochiekerken geëvalueerd.

Relevante begrotingsartikelen:

- *SJ0-1SMC2GA-WT*
  OD 3.4: We blijven inzetten op her- en nevenbestemming van eredienstgebouwen

2.2. DAB en rechtspersonen

Niet van toepassing.

3. ISE: STEDENBELEID

3.1. Vlaamse Gemeenschap

STEDENBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			**TO**		
	BA 2026	evolutie	BO 2027	BA 2026	evolutie	BO 2027
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	11	19	30	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten	0	0	0	0	0	0

participaties (OP); geen ESR-impact)						
Totaal	**11**	**19**	**30**	**0**	**0**	**0**

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2026	evolutie	BO 2027	BA 2026	evolutie	BO 2027
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	37.406	-6.301	31.105	39.202	2.903	42.105
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	**37.406**	**-6.301**	**31.105**	**39.202**	**2.903**	**42.105**
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting:

Via een integrale en preventieve aanpak van (on)veiligheid bevordert het stedenbeleid de leefbaarheid in de Vlaamse gemeenten en steden (zie ISE Binnenland,). Naast de opvolging van de open oproep ter versterking van de ketenaanpak, beoog ik in 2027 bijkomende initiatieven in het kader van een geïntegreerde benadering van veiligheidsproblemen.

Vanuit mijn administratie krijgen lokale besturen ondersteuning in de aanpak van deze complexiteit aan kwesties. De klemtoon ligt daarbij op onder meer kennisontwikkeling via het zoeken naar oplossingen voor vaak onderling verbonden maatschappelijke kwesties, het aanbieden van experimenteerruimte, het delen van inzichten en ervaringen uit binnen- en buitenland, … Op die manier draag ik bij aan de capaciteitsopbouw bij lokale besturen, één van de hoofdopdrachten van ABB.

-Relevante begrotingsartikelen:

- *SJ0-1SMC2HA-WT, SJ0-1SMC2HB-WT*

OD 4.1: Met het Vlaams stedenbeleid versterken we de labo-functie van steden en pakken we grootstedelijke uitdagingen aan

3.2. DAB en rechtspersonen

Niet van toepassing.

4. ISE: AUDIT VAN DE LOKALE BESTUREN

De kredieten voor het ISE Audit lokale besturen worden opgenomen onder het apparaatsprogramma van Audit Vlaanderen. De toelichting bij dit apparaatsprogramma is opgenomen in de BBT BO 2027 HR en Audit Vlaamse overheid.

Inhoudelijke toelichting:

Audit Vlaanderen vervult een essentiële rol als onafhankelijke auditfunctie voor de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Het agentschap kan over bestuurslagen en organisaties heen risico's signaleren en draagt zo bij aan een beter functionerende, integere en toekomstgerichte overheid. De auditresultaten vormen een waardevolle bron van beleidsinformatie.

Als bevoegd minister hecht ik veel belang aan de onafhankelijke positie van Audit Vlaanderen. Die onafhankelijkheid is immers een cruciale voorwaarde voor de geloofwaardigheid van het auditwerk. Het zijn de auditcomités, met daarin een meerderheid aan onafhankelijk deskundigen, die het agentschap aansturen en opvolgen. Zij keuren ook de planning goed.

In 2027 blijft de focus in de eerste plaats liggen op risicogedreven audits. Vanuit een geïntegreerde auditstrategie zal Audit Vlaanderen prioriteit geven aan risico's die een grote impact hebben op de overheidswerking. Daarbij wordt aandacht besteed aan uitdagingen zoals informatieveiligheid, digitale transformatie en interbestuurlijke samenwerking. De auditplannen worden waar nodig afgestemd met andere controleactoren om een maximale risicoafdekking en een efficiënte inzet van middelen te realiseren.

Daarnaast blijft Audit Vlaanderen een belangrijke rol spelen in de aanpak van mogelijke onregelmatigheden via incidentgedreven (forensische) audits. Integriteit is een fundamentele voorwaarde voor een goed functionerende overheid. Daarom ondersteunt Audit Vlaanderen melders van mogelijke onregelmatigheden en treedt het op als extern meldkanaal voor lokale besturen. Naast onderzoek naar incidenten wil Audit Vlaanderen ook inzetten op preventie en detectie van frauderisico's. Binnen de vernieuwde klokkenluidersregeling zal Audit Vlaanderen haar rol correct en zorgvuldig opnemen. Dit past binnen de prioriteiten die ik in mijn beleid vooropstel. Zo werk ik momenteel aan de versterking van de deontologische en integriteitskaders binnen lokale en provinciale besturen (zie supra ISE Binnenland).

De impact van Audit Vlaanderen wordt niet alleen bepaald door het uitvoeren van audits, maar ook door de mate waarin aanbevelingen worden opgenomen. Eind 2025

was 46% van de opgevolgde aanbevelingen volledig gerealiseerd. Hoewel dit een verbetering is ten opzichte van 2024, blijft verdere vooruitgang noodzakelijk.

Tot slot wil ik waar mogelijk de hefboomwerking van Audit Vlaanderen versterken door kennisdeling, samenwerking en beleidsmatige opvolging van auditbevindingen. De inzichten uit geïntegreerde auditprogramma's en beleidsadviezen zullen worden meegenomen in het regeringsbeleid. Ook zal ik samenwerking stimuleren tussen Audit Vlaanderen, ondersteunende partners van lokale besturen en andere audit- en controleactoren. Op die manier vergroten we de impact van audits en dragen we bij aan een efficiëntere, transparantere en weerbaardere overheid.

V. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

PROGRAMMA SA - SJ0 - AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2026	0	133	0	35.317	35.317
Bijstelling BO 2027	0	76	0	724	724
BO 2027	**0**	**209**	**0**	**36.041**	**36.041**

Inhoudelijke toelichting:

/

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

/

VI. LIJST MET AFKORTINGEN

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AO	Algemene Ontvangsten
BBC	Beleids- en Beheerscyclus
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
DAB	Dienst Afzonderlijk Beheer
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
ESR	Europees Systeem van Rekeningen
LBLOD	Lokale Besluiten als geLinkte Open Data
NIS2	Netwerk- en Informatiesystemen 2-richtlijn
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)